

بررسی اثر استفاده از ۱-متیل سیکلوبروپن در کیفیت پس از برداشت سبب

فروغ شواخی^{۱*}، هما بهمدی^۲

۱- استادیار مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، ایران

۲- عضو هیئت‌علمی مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، ایران

(تاریخ دریافت: ۹۶/۶/۱۷ تاریخ پذیرش: ۹۶/۹/۱۲)

چکیده

این تحقیق بهمنظور بررسی اثر ۱-متیل سیکلوبروپن (MCP-1) به منظور کاهش ضایعات پس از برداشت سبب، انجام گرفت. آزمایش به صورت طرح کرت خرد شده در زمان بر پایه طرح کاملاً تصادفی در سه تکرار و با استفاده از ۱-متیل سیکلوبروپن در دو سطح (صفر و یک پی ام) و دو رقم سبب (قرمز و زرد لبنانی) انجام شد. نمونه‌های ییمار شده و شاهد به طور جداگانه برای مدت ۵ ماه در سردخانه با دمای $\pm 5^\circ$ درجه سلسیوس و رطوبت نسبی ۹۰٪ قرار داده شدند. از نمونه‌ها قبل از سردخانه گذاری و همچنین هر ماه یکبار نمونه‌برداری شده و ارزیابی کیفی (فاکتورهای رنگ پوست ($L^*a^*b^*$)، سفتی بافت، pH، اسیدیته، کل مواد جامد محلول) انجام گرفت. غلطات ویتامین ث و مقدار تولید اتیلن در ابتدا و انتهای انبارداری تعیین گردید. نتایج آزمایش‌ها در پایان ماه پنجم نگهداری، نشان داد که اعمال تیمار ۱-متیل سیکلوبروپن باعث تفاوت معنی‌داری در میزان درخشندگی واریته زرد لبنانی و فاکتور b^* در هر دو واریته، نگردید. کاربرد تیمار ۱-متیل سیکلوبروپن باعث جلوگیری از توسعه رنگ قرمز (فاکتور a^*) و حفظ سفتی بافت در هر دو واریته گردید. کمترین pH، بیشترین اسیدیته، پایین‌ترین مواد جامد محلول، بالاترین مقدار ویتامین ث و کمترین مقدار تولید اتیلن نیز در صورت اعمال تیمار ۱-متیل سیکلوبروپن، مشاهده شد. استفاده از این تیمار، موجب تأخیر در رسیدگی و درنتیجه حفظ بهتر کیفیت در هر دو واریته سبب شد.

کلید واژگان: پس از برداشت، سبب، ۱-متیل سیکلوبروپن

* مسئول مکاتبات: frshavakhi@yahoo.com

۱- مقدمه

۱-متیل سیکلوپروپن به عنوان مسدودکننده گیرنده‌های اتیلن در جهت افزایش ماندگاری و ارتقای خصوصیات کیفی سبب قرمز و زرد لبنانی تولید ایران، استفاده شد.

۲- مواد و روش‌ها

نمونه‌های سبب قرمز^۱ و زرد لبنانی^۲ از منطقه سمیرم در تاریخ ۱۷ مهرماه برداشت شد و پس از انتخاب بر اساس یکنواختی از نظر اندازه و رنگ به صورت کاملاً تصادفی، در سبدهای پلاستیکی به صورت جداگانه برای هر رقم و در دو ردیف قرار داده شدند. تیماردهی با ۱-متیل سیکلوپروپن طبق نظر سازنده برای حصول غلظت یک پی‌پیام و به مدت ۸ ساعت، انجام شد. سپس نمونه‌ها به جعبه‌های مقواپی منفذ دار منتقل شده و در شرایط انبار با دمای $\pm 0/5$ درجه سلسیوس و رطوبت نسبی ۹۰٪ به مدت ۵ ماه، قرار داده شدند. نمونه‌گیری قبل از اعمال تیمار و پس از پایان هر ماه صورت گرفت. مقدار غلظت ویتمین ث در ابتدا و انتهای انبارداری تعیین شد. مواد شیمیایی شامل اسید اسکوربیک از شرکت ریدل آلمان، محلول سود ۰/۱ نرمال از شرکت سیگما، اسپری ۱- متیل سیکلوپروپن Vankor (Lopofresh) ساخت شرکت Technologies چین و سایر مواد شامل فنل فتالین، اسید متافسفریک، نمک EDTA، ۲ و ۶ دی‌کلروفنل ایندوفنل و بی‌کربنات سدیم از شرکت مرک خریداری شد.

طرح آزمایشی مورد استفاده به صورت آزمایش کرت‌های خرد شده در زمان^۳ در قالب طرح آزمایشی کاملاً تصادفی در ۳ تکرار انجام شد. آنالیز آماری داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SAS^۹ انجام گرفت. برای مقایسه میانگین

با وجودی که کشور ایران جزو ۸ کشور اول تولیدکننده سبب جهان است جایگاه بالایی در صادرات این میوه ندارد [۱]. به دلیل اینکه میوه‌ها پس از برداشت هم سامانه‌های بیولوژیکی زنده هستند، فعالیت‌های متابولیکی آن‌ها ادامه داشته و دچار تغییرات مکرر می‌شوند [۲] و [۳]. میوه‌های فراز گرا مثل سبب، عموماً میزان بالایی اتیلن تولید می‌کنند و همچنین به این هورمون بسیار حساس هستند (غلظت‌های ۰/۱۰-۰/۳ میکرو لیتر در لیتر) [۴]. درنتیجه عمدۀ‌ترین اهداف حفظ کیفیت در مرحله پس از برداشت سبب، باید بر اساس کاهش فرآیندهای متابولیسمی مثل تنفس و تولید اتیلن باشد. از این‌رو استفاده از یک ترکیب ضد اتیلن به نام ۱-متیل سیکلوپروپن (1-MCP) به‌منظور کاهش ضایعات پس از برداشت، گسترش یافته است. در بسیاری از نقاط جهان از ۱-متیل سیکلوپروپن در نگهداری سبب استفاده می‌شود. در ایالات متحده آمریکا تیمار سبب با این ماده به فرم گازی در محفظه‌های بدون منفذ و در غلظت یک پی‌پیام به مدت ۲۴ ساعت انجام می‌گیرد [۵]. کاربرد ۱-متیل سیکلوپروپن پس از برداشت سبب باعث کاهش یا تأخیر در تولید اتیلن، تنفس، از دست دادن آب، نرمی بافت، سوختگی سطحی، اسکالد نرم، تشکیل استر و الكل فرار، تغییر رنگ، قهوه‌ای شدن و تخربی در حمل و نقل شده است [۶-۱۴]. تفاوت‌های مشاهده شده در اثر غلظت‌های متفاوت ۱-متیل سیکلوپروپن در محصولات مختلف در مهار نمودن درجات رسیدگی آن‌ها نیز، مهم است. برای مثال استفاده از غلظت یک پی‌پیام از ۱-متیل سیکلوپروپن جهت مهار نمودن فرایندهای رسیدگی در بیشتر ارقام سبب و گلابی مؤثر بوده است [۱۵]. با توجه به اینکه سبب به عنوان یکی از اصلی‌ترین منابع صادرات غیرنفتی کشورمان به شمار می‌آید در تحقیق حاضر از

1. Red delicious

2.Golden delicious

3. Split plot in time

ساخت شرکت هانسفیلد^۴ (انگلستان)، با روش نفوذسنجدی با لودسل ۵۰۰ نیوتون انجام گرفت. این کار با برش لایه نازکی از پوست به قطر یک سانتی‌متر مربع در سه قسمت میوه به‌وسیله کارد تیز و تعیین ماکزیمم نیروی وارده بر سطح بر حسب نیوتون بر میلی‌متر مربع برای نفوذ میله‌ای به قطر ۷/۴ میلی‌متر و سرعت ۲۰ میلی‌متر در دقیقه در بافت سیب و با سه تکرار انجام شد [۱۶]. اعداد بدست‌آمده برای هر میوه و هر تیمار به‌طور جداگانه ثبت می‌شد که درنهایت با گرفتن میانگین از هر تکرار یک عدد به دست آمد.

۴- اندازه‌گیری‌های شیمیابی

بر اساس استاندارد [۱۷] از ۵ عدد میوه موجود در هر تکرار یک برش عمودی به اندازه یک‌پنجم حجم میوه جدا شده و قسمت‌های بافت تخمدان از گوشت میوه جدا گردید. تکه‌های گوشت میوه به‌وسیله دستگاه آب‌میوه‌گیری آبگیری شد پس از قرائت pH، آب‌میوه صاف شد و از آب صاف‌شده میوه در آزمایش‌های شیمیابی شامل سنجش مقدار کل مواد جامد محلول و اسیدیته قابل تیتراسیون استفاده گردید. pH نمونه‌ها در سه تکرار با استفاده از pH متر پس از کالیبره کردن دستگاه با بافر ۴ و ۷، قرائت گردیده و ثبت شد [۱۸]. مقدار کل مواد جامد محلول (TSS) با استفاده از دستگاه رفرکتومتر دستی و پس از کالیبره کردن دستگاه با آب مقطر، قرائت گردید [۱۹]. اسیدیته قابل تیتر به روش تیتراسیون با سود ۰/۱ نرمال و محاسبه بر حسب اسید مالیک بر حسب درصد بیان شد. ویتمین‌ث طبق روش تیتراسیون با ۲ و ۶ دی‌کلروفنل ایندوفنل اندازه‌گیری شد و بر حسب میلی‌گرم اسید اسکوربیک در صد گرم نمونه، محاسبه گردید [۱۸].

تیمارهای مختلف از روش دانکن با حداقل خطاً قابل قبول ۵٪ استفاده شد؛ و اثرات متقابل احتمالی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

۲-۱- اندازه‌گیری اتيلن

میزان اتيلن تولیدشده با استفاده از دستگاه اتيلنسنج Bioconservation (اسپانیا) و به روش سیستم بسته اندازه‌گیری شد. سه عدد سیب پس از تعیین وزن در ظرف شیشه‌ای یک لیتری قرار داده شدند و پس از شانزده ساعت، نمونه گازی داخل ظرف با استفاده از دستگاه اتيلنسنج بر حسب پی‌پی‌ام اندازه‌گیری شد (دستورالعمل شرکت سازنده).

۲-۲- اندازه‌گیری رنگ پوست میوه

اندازه‌گیری رنگ پوست با قرار دادن سه قسمت از پوست هر میوه روی دستگاه رنگ‌سنج هانتربل مدل DP9000 (آمریکا)، انجام گرفت. شاخص‌های (L*, a*, b*) قرائت شده برای هر نمونه ثبت شد. L* بیانگر روشنایی است که دامنه آن از ۰ (سیاه) تا ۱۰۰ (سفید) است و a* در صورت b* مثبت بودن قرمز و در صورت منفی بودن سبز است و b* مثبت زرد و در صورت منفی بودن آبی است. a* و b* دو مؤلفه رنگی با محدوده وسیع هستند ولی در اغلب مقالات محدوده آن‌ها از ۱۲۰ الی ۱۲۰- ذکر شده است. اعداد بدست‌آمده برای هر میوه و هر تیمار به‌طور جداگانه ثبت شد که درنهایت با گرفتن میانگین از هر تکرار یک عدد به دست آمد.

۲-۳- اندازه‌گیری سفتی بافت میوه

سفتی بافت با استفاده از دستگاه بافت‌سنج مدل H5KS

علاوه بر این روپاسینقه^۸ و همکاران (۲۰۰۰) اظهار کردند که افزایش تولید تدریجی اتیلن طی انبارداری در سبب‌های تیمار شده با ۱-متیل سیکلوپروپن می‌تواند به علت آزاد شدن جزئی ۱-متیل سیکلوپروپن باند شده به گیرنده‌های اتیلن باشد که نتیجه آن فعال شدن و حساسیت دوباره این گیرنده‌ها به اتیلن است.^[۲۲]

۲-۳-تغییرات فاکتورهای رنگی پوست میوه

مقایسه میانگین‌ها بر اساس جدول شماره ۲ مشخص کرد که میزان درخشندگی نمونه‌های سبب زرد تیمار شده با ۱-متیل سیکلوپروپن در ماههای سوم، چهارم و پنجم نسبت به نمونه‌های شاهد، بالاتر بوده است. میزان فاکتور^{a*} در کلیه ماههای نگهداری در نمونه‌های تیمار شده پایین‌تر از نمونه‌های شاهد بود. به عبارت دیگر استفاده از تیمار ۱-متیل سیکلوپروپن در جلوگیری از افزایش^{a*} در هر دو واریته سبب مؤثر بوده است. میزان فاکتور^{b*} تا ماه چهارم نگهداری در نمونه‌های تیمار شده پایین‌تر از نمونه‌های شاهد بود اما در ماه پنجم تفاوت معنی‌داری با شاهد مشاهده نشد.

جلوگیری از کاهش رنگ سبز پوست میوه توسط ۱-متیل سیکلوپروپن مورد تأیید محققین زیادی قرار گرفته است [۱۵، ۱۶، ۲۳، ۲۴]. در تحقیق حاضر میزان فاکتور^{a*} در صورت استفاده از ۱-متیل سیکلوپروپن در نمونه‌های سبب زرد بالاتر از نمونه شاهد بود یعنی میوه‌های تیمار شده در پایان انبارداری درخشندگه‌تر از میوه‌های شاهد بودند اما در واریته قرمز اختلاف معنی‌داری بین نمونه‌های تیمار شده و شاهد وجود نداشت.

۳-نتایج و بحث

۳-۱-تغییرات میزان اتیلن

اثر مدت‌زمان انبارداری در هر دو واریته و کلیه تیمارها نشان داد که علیرغم اینکه مقدار اتیلن در پایان دوره به نحو معنی‌داری، در همه تیمارها افزایش داشته اما مقدار تولید آن در نمونه‌های تیمار شده به طرز معنی‌داری کمتر از شاهد بوده است. میزان تولید اتیلن در نمونه‌های سبب زرد بالاتر از سبب قرمز بود (جدول ۱). کمترین مقدار ثبت شده اتیلن برای واریته قرمز لبنانی، در تیمار ۱-متیل سیکلوپروپن با میزان ۶۵/۶۵ (بی‌پی‌ام در کیلوگرم در ساعت) مشاهده شد که اختلاف معنی‌داری با شاهد داشت. میزان اتیلن نمونه‌های تیمار شده واریته زرد لبنانی پس از ۵ ماه انبارمانی ۸۸/۴۶ (بی‌پی‌ام در کیلوگرم در ساعت) در مقابل ۱۳۶/۰۳ (بی‌پی‌ام در کیلوگرم در ساعت) در نمونه شاهد، مشاهده شد. درنتیجه مطابق با تحقیقات پیشین ۱-متیل سیکلوپروپن در کاهش تولید اتیلن در هر دو واریته، مؤثر بوده است. بررسی اثر ۱-متیل سیکلوپروپن و نوع واریته مشخص نمود که در سبب واریته رویال گالا^۵ و رد چف دلیشن^۶ مقدار تولید اتیلن در نمونه‌های تیمار شده پایین‌تر از شاهد بود اما در سبب واریته جینگر گلد^۷ میزان اتیلن ابتدا کم شد اما پس از مدتی بالا رفت [۲۰]. در کل مقدار تولید اتیلن با افزایش دوره انبارداری افزایش یافته است. این بدان معنی است که ۱-متیل سلولز تولید اتیلن را به‌طور کامل متوقف نکرده است. فرض بر این است که کارایی ۱-متیل سیکلوپروپن ممکن است در اثر تولید زیاد اتیلن در هنگام تیماردهی و یا پس از آن، کاهش باید یعنی هرچه فاصله برداشت تا تیماردهی کمتر باشد، کارایی تیمار افزایش می‌یابد.^[۲۱]

5. Royal Gala

6. Redchief Delicious

7. Ginger Gold

جدول ۱ مقایسه میانگین تغییرات مقدار تولید اتیلن بر حسب نوع واریته و تیمار با ۱-MCP در مدت انبارداری

زمان نگهداری (ماه)	تیمار	واریته
۵	.	
^a ۱۳۷/۰۳±۳/۱۵	^d ۱۶/۸۰±۰/۵۴	شاهد
^b ۸۸/۴۶±۱۰/۴۳	^d ۱۴/۰۳±۱/۱۵	MCP
^b ۷۶/۱۳±۳/۷۵	^e ۱۲/۸۱±۲/۵۱	شاهد
^c ۶۵/۶۰±۱۰/۶۶	^e ۱۱/۹۴±۱/۶۷	MCP

اعداد دارای حروف مشابه از نظر آماری با آزمون دانکن ($p < 0.05$) تفاوت نداشتند.

جدول ۲ مقایسه میانگین تغییرات مقدار فاکتورهای رنگی پوست میوه در طی زمان نگهداری

زمان نگهداری در انبار (ماه)							تیمار	واریته	فاکتور رنگی
۵	۴	۳	۲	۱	صفر				
^h ۷۷/۰۱±۱/۰۴	^h ۷۹/۹۵±۰/۸۳	^h ۷۰/۰۵±۱/۱	^h ۷۰/۷۴±۰/۴۷	^g ۳۳/۰۷±۰/۱۸	^g ۳۷/۰۱±۱/۹۹	شاهد	شاهد	قرمز	
^h ۳۱/۳۷±۲/۷	^g ۳۱/۸۴±۰/۳۶	^g ۳۲/۲۱±۱/۴۶	^g ۳۲/۹۶±۲/۷	^g ۳۴/۳۷±۱/۸۷	^g ۳۸/۷۴±۲/۰۹	MCP	MCP	L*	
^d ۷۴/۵۰±۱/۱	^d ۷۷/۵۰±۰/۸۵	^c ۷۰/۰۷±۱/۷	^b ۷۷/۴۷±۱/۸۳	^b ۷۷/۷۸±۰/۴۰	^a ۸۱/۲۲±۰/۲۰	شاهد	شاهد	زرد	
^b ۷۷/۷۲±۴/۲۱	^d ۷۹/۸۴±۰/۹۸	^b ۷۹/۳۵±۰/۳۲	^d ۷۹/۳۵±۰/۸۳	^d ۸۰/۰۷±۱/۱۰	^a ۸۱/۳۱±۰/۳۱	MCP	MCP		
^a ۳۵/۴۱±۰/۰۷	^d ۳۲/۴۷±۰/۱	^d ۳۲/۳۳±۰/۰۹	^b ۳۰/۱۱±۰/۱۱	^d ۳۷/۴۲±۰/۳۳	^f ۳۱/۵۶±۰/۱۲	شاهد	شاهد	قرمز	
^b ۳۱/۴۷±۰/۰۹	^c ۳۹/۴۹±۰/۱۲	^d ۳۷/۱۶±۰/۲۱	^a ۳۷/۳۷±۰/۱۵	^c ۴۴/۵۲±۰/۲۲	^f ۴۱/۶۴±۰/۰۶	MCP	MCP		
^g ۲/۲۲±۰/۲۳	^h ۴/۴۵±۰/۱۲	^h ۵/۵۰±۰/۰۸	^h ۵/۷۸±۰/۰۲	^h ۷/۷۰±۰/۰۲	^k ۷/۸۰±۰/۱۳	شاهد	شاهد	a*	
^j ۷۸/۰±۰/۲۴	^j ۷/۷۲±۰/۱۶	^j ۷/۸۳±۰/۰۲	^j ۷/۸۳±۰/۰۷	^k ۷/۸۷±۰/۰۴	^k ۷/۸۷±۰/۰۱	MCP	MCP	زرد	
^h ۱۵/۰۲±۰/۰۷	^h ۱۴/۸۵±۰/۰۷	^h ۱۴/۶۷±۰/۰۱	^j ۱/۰۵±۰/۴۶	^k ۱۱/۵۱±۱/۴۷	^h ۹/۸۷±۱/۱	شاهد	شاهد	قرمز	
^h ۱۳/۸۳±۰/۵۶	^j ۱۲/۴۷±۰/۳۲	^j ۱۱/۷۸±۰/۳۴	^k ۱۰/۸۷±۰/۰۶	^l ۱۰/۰۴±۰/۲۲	^m ۹/۷۳±۱/۳۲	MCP	MCP	b*	
^a ۵۹/۷۱±۰/۵۱	^a ۵۷/۷۸±۰/۱۲	^b ۵۷/۶۱±۰/۶۲	^b ۵۵/۸۷±۰/۳۶	^c ۵۰/۵۴±۰/۷۴	^g ۴۴/۱۷±۱/۳۵	شاهد	شاهد		
^a ۵۷/۵۲±۰/۲۴	^{bc} ۵۵/۵۴±۲/۲۳	^c ۵۴/۸۰±۰/۴	^d ۵۲/۸۰±۰/۸	^f ۴۷/۸۰±۱/۳۰	^g ۴۵/۸۷±۲/۱۹	MCP	MCP	زرد	

اعداد دارای حروف مشابه از نظر آماری با آزمون دانکن ($p < 0.05$) تفاوت نداشتند.

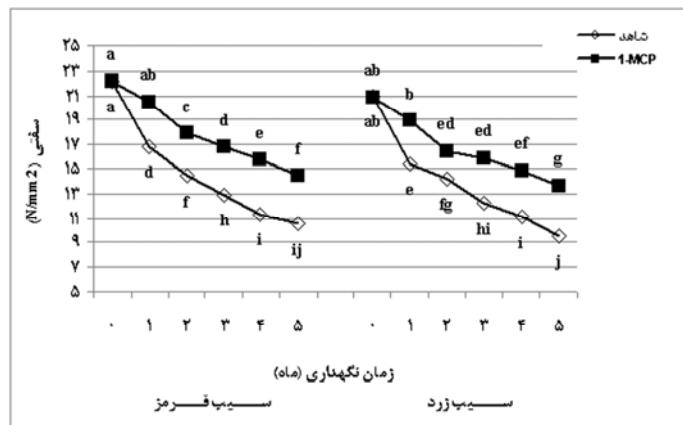
انبارداری به تدریج کاهش می‌یابد. اثر نوع تیمار نشان داد که

۳-۳- سفتی بافت میوه

اعمال تیمار ۱-متیل سیکلوبروپن نسبت به شاهد در جلوگیری از کاهش سفتی بافت مؤثر بوده است (شکل ۱). سفتی بافت در هر دو واریته و با افزایش زمان نگهداری، کاهش یافت اما تیمار با ۱-متیل سیکلوبروپن اثر قابل توجهی در جلوگیری از کاهش سفتی بافت نسبت به شاهد داشت. پژوهش‌های پیشین نیز تأثیر ۱-متیل سیکلوبروپن در جلوگیری از کاهش سفتی بافت را تأیید می‌کنند [۹, ۱۳, ۲۱, ۲۵, ۲۶].

نتایج حاصل از تجزیه واریانس نشان داد که اثر واریته، زمان و تیمار بر میزان سفتی بافت در سطح احتمال ۱٪ معنی دار شد. کلیه اثرات متقابل نیز معنی دار نبود. اثر نوع رقم بر میزان سفتی بافت در همه تیمارها و در مدت زمان انبارداری نشان داد که میزان سفتی بافت در سیب قرمز لبنانی بیشتر از زرد لبنانی بوده است. اثر مدت زمان انبارداری بر میزان سفتی بافت در همه تیمارها و هر دو رقم نشان داد که سیب در زمان برداشت دارای حداکثر مقدار سفتی بافت است و این مقدار تا پایان

ماه دوم انبارمانی مقدار TSS افزایش داشته ولی پس از آن روند کاهشی داشته است. به عبارتی در ابتدا که میوه حاوی نشاسته بوده در اثر هیدرولیز موجب افزایش قندهای محلول شده است و سپس با افزایش زمان انبارمانی و مصرف قندها در تنفس از مقدار TSS، کاسته شده است. بررسی مقایسه میانگین‌ها بر حسب تیمار نیز نشان داد که اثر ۱-متیل سیکلوپروپن در جلوگیری از افزایش TSS بهتر از شاهد بوده است.

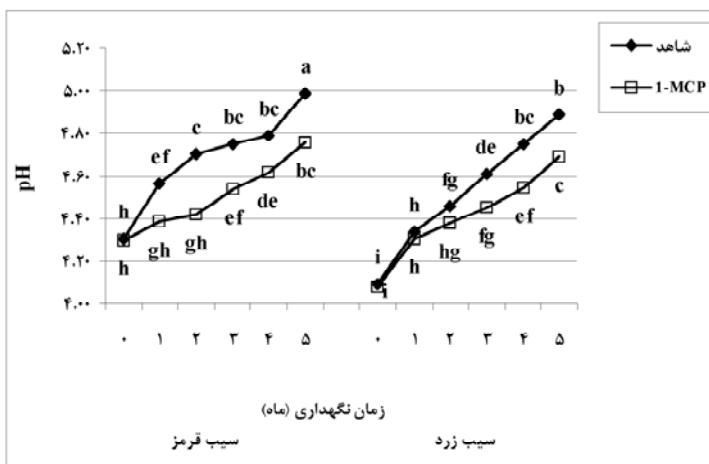
شکل ۱ مقایسه میانگین تغییرات سفتی بافت بر حسب نوع واریته و تیمار با ۱-MCP در مدت انبارداری

۳-۴- pH و اسیدیته قابل تیتراسیون

اثر مدت زمان انبارداری برای هر دو رقم و هر دو تیمار نشان داد که مقدار pH با افزایش دوره نگهداری میوه‌ها در سردخانه افزایش داشته و درصد اسیدیته بر عکس کاهش داشته است. بیشترین مقدار pH مربوط به تیمار شاهد رقم قرمز لبنانی (۴/۹۹) و کمترین pH مربوط به تیمار ۱-متیل سیکلوپروپن (۴/۶۹) بوده است (شکل ۲). نتایج اسیدیته بر عکس نتایج pH است (شکل ۳). پاره‌ای از تحقیقات قبلی ۱-متیل سیکلوپروپن را در حفظ مقدار اسیدیته قابل تیتراسیون مؤثر دانسته‌اند [۹, ۱۳, ۲۵, ۲۷, ۲۸]. حال آنکه میر و همکاران (۲۰۰۱) عنوان کردند که این تیمار اثری بر روی درصد اسیدیته قابل تیتراسیون سبب واریته قرمز لبنانی، ندارد [۱۲]. دلیل کاهش اسید قابل تیتر در طول انبارداری، مصرف آن در فعالیت‌های تنفسی است و می‌توان تفاوت ارقام را در این مورد به تفاوت سرعت تنفس آن‌ها نسبت داد [۲۹ و ۳۰].

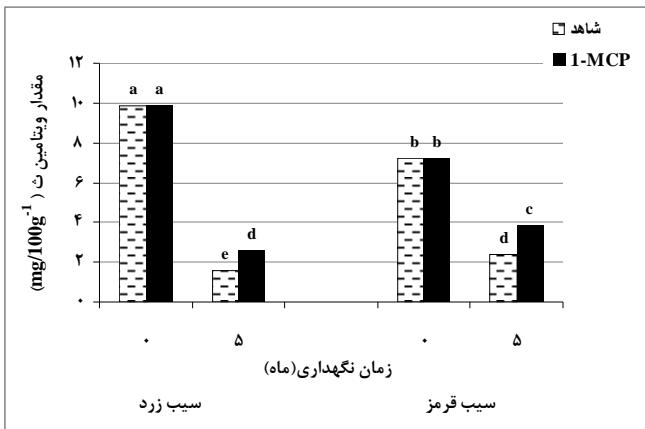
۳-۵- مقدار کل مواد جامد محلول (TSS)

اثر تیمار در هر دو رقم و در مدت زمان انبارداری مشخص نمود که تیمار شاهد بالاترین مقدار TSS را داشته است. بیشترین مقدار TSS در ماه دوم انبارداری در تیمار شاهد رقم زرد لبنانی و با مقدار میانگین ۱۷/۱۷ مشاهده و کمترین مقدار آن با میزان ۱۳/۹ با تیمار ۱-متیل سیکلوپروپن در رقم قرمز Lebanonی و در پایان ماه پنجم نگهداری ثبت شد (شکل ۴). بر اساس پژوهش‌های پیشین اثر ۱-متیل سیکلوپروپن بر میزان TSS یکسان نیست. در مواردی مقدار مواد جامد محلول میوه‌های تیمار شده با شاهد برابر بوده و در مواردی بالاتر از آن دیده شده است. این نتایج متناقض در سیب زرد توجه بوده و به نظر می‌رسد تحت تأثیر نوع واریته و شرایط دیگر آزمایش است [۳۱]. در پژوهش حاضر مقدار TSS در واریته زرد بالاتر از قرمز Lebanonی، دیده شد. در تحقیق حاضر نیز در بررسی اثر زمان انبارداری بر مقدار TSS، مشخص گردید تا

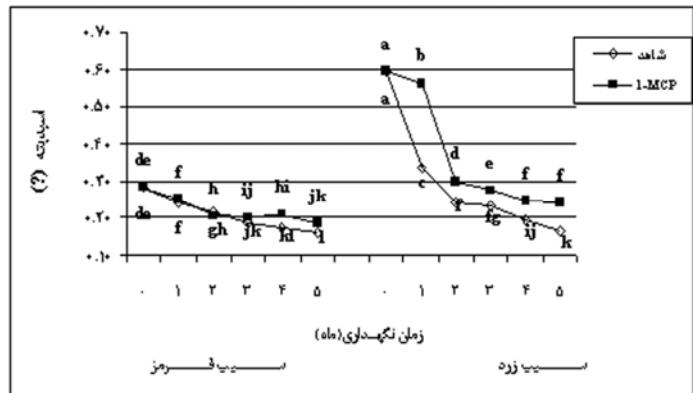

شکل ۲ مقایسه میانگین تغییرات pH بر حسب نوع واریته و تیمار با ۱-MCP در مدت انبارداری

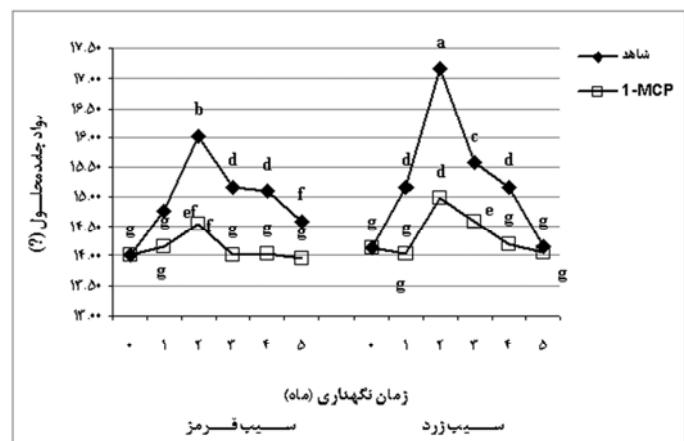
اسید آل-اسکوربیک در طی مراحل پس از برداشت و انبارداری مستعد اکسیداسیون شیمیایی و آنزیمی است. کاهش غلظت ویتامین ث در طی انبارداری قابل توجه بوده و فاکتورهای زیادی بر آن اثر دارند هرچند پایداری ویتامین ث به مقدار pH بافت میوه بستگی دارد [۲۲]. شهام^۹ و همکاران (۲۰۰۳) گزارش کردند که کاربرد ۱-متیل سیکلوپروپین در سبب واریته گرانی اسمیت باعث کاهش فعالیت آنزیم‌های اکسیدکننده و بالا بودن ویتامین ث، نسبت به شاهد می‌شود [۳۳]. کاربرد ۱-متیل سیکلوپروپین در واریته سبب امپایر نشان داد که غلظت ویتامین ث پوست و گوشت میوه در هر دو تیمار شاهد و ۱-متیل سیکلوپروپین پس از ۵ ماه انبارداری کاهش یافت. اختلاف مقدار غلظت این ویتامین در پوست سبب واریته شده با شاهد تفاوت معنی‌دار نداشت اما ویتامین ث گوشت میوه در سبب شاهد کمی بیشتر از سبب تیمار شده بود. اگرچه، میزان کل آنتی‌اکسیدان‌ها در سبب تیمار شده بیشتر بود [۲۴]. در این پژوهش غلظت ویتامین ث پس از ۵ ماه انبارداری در همه نمونه‌ها، کاهش بافت الته مقدار این ویتامین در صورت اعمال تیمار، بهتر از نمونه‌های شاهد حفظ شد که احتمالاً به علت کاهش فعالیت آنزیم‌های اکسیدکننده نسبت به شاهد است.

شکل ۵ مقایسه میانگین تغییرات غلظت ویتامین ث بر حسب نوع واریته و نحوه تیماردهی در طی زمان نگهداری

شکل ۳ مقایسه میانگین تغییرات اسیدیته بر حسب نوع واریته و تیمار با ۱-MCP در مدت انبارداری

شکل ۴ مقایسه میانگین تغییرات مواد جامد محلول بر حسب نوع واریته و تیمار با ۱-MCP در مدت انبارداری

۶-۳-ویتامین ث

اثر نوع رقم برای همه تیمارها طی مدت انبارداری، نشان داد که غلظت ویتامین ث در واریته زرد لبنانی با مقدار ۷/۸۸ بیشتر از ۴/۶۱ در واریته قرمز لبنانی بوده است که شاید به علت مقدار pH کمتر این واریته و اثر حفاظتی آن روی این ویتامین، باشد. اثر مدت‌زمان انبارداری در هر دو رقم و کلیه تیمارها نشان داد که مقدار ویتامین ث در پایان دوره به نحو معنی‌داری، کاهش داشته است اما تیمار ۱-متیل سیکلوپروپین در جلوگیری از این کاهش به شکل معنی‌داری مؤثرتر از شاهد بوده است (شکل ۵).

۴- نتیجه گیری

- به طور کلی نگهداری سیب در سردخانه باعث کاهش کیفیت آن می شود. با توجه به وجود رقابت شدید بین تولیدکنندگان و صادرکنندگان سیب در دنیا از یک طرف و افزایش توقعات و سطح آگاهی مصرفکنندگان از طرف دیگر، استفاده از فناوری های نوین در جهت افزایش عمر انبارمانی و حفظ خصوصیات موردنظر مصرفکننده همراه با حفظ خواص تغذیه ای، امری اجتناب ناپذیر است. تحقیق حاضر نشان داد که استفاده از ۱-متیل سیکلوپروپن، باعث به تأخیر افتادن فرآیندهای رسیدگی میوه در هر دو واریته بررسی شده که در نهایت کیفیت میوه تیمار شده بهتر از نمونه های شاهد خواهد بود. با این وجود احتمال دارد در اثر افزایش مدت انبارمانی، گیرنده های جدید اتیلن در سلول میوه به وجود آید و باعث کاهش اثر ۱-متیل سیکلوپروپن شود. بنابراین در صورت نیاز به افزایش مدت انبارمانی اعمال تیمار مجدد، مفید خواهد بود.

۵- منابع

- [1] FAO. 2010. Food and Agriculture organization of United Nations; Available from <http://faostat.fao.org>.
- [2] Lee, S. K., and Kader, A. A. 2000. Preharvest and postharvest factors influencing vitamin C content of horticultural crops. Postharvest biology and technology, 20(3): 207-220.
- [3] Davey, M. W., Montagu, M. V., Inzé, D., Sanmartin, M., Kanellis, A., Smirnoff, N., Benzie, I.J.J., Strain, J.J., Favell, D. and Fletcher, J. 2000. Plant L-ascorbic acid: chemistry, function, metabolism, bioavailability and effects of processing. Journal of the Science of Food and Agriculture, 80(7): 825-860.
- [4] Martínez-Romero, D., Bailén, G., Serrano, M., Guillén, F., Valverde, J.M., Zapata, P., Castillo, S. and Valero, D. 2007. Tools to maintain postharvest fruit and vegetable quality through the inhibition of ethylene action: a review. Critical reviews in food science and nutrition, 47(6):543-560.

- 'Empire' apples in air and controlled atmosphere storage. *Postharvest Biology and Technology*, 52(1):30-37.
- [25] Jeziorek K. and Woźniak M, Tolmala K. Response of 'golden delicious' apples to postharvest application of 1-methylcyclopropene (1-MCP) in conditions of normal and controlled atmosphere. *J Fruit Ornamental Plant Research* 2010; 18(2): 223-237.
- [26] Vidrih, R., Hribar, J. and Zlatic, E., 2011. The aroma profile of apples as influenced by 1-MCP. *Journal of Fruit and Ornamental Plant Research*, 19(1):101-111.
- [27] Saftner, R.A., Abbott, J.A., Conway, W.S. and Barden, C.L., 2003. Effects of 1-methylcyclopropene and Heat Treatments on Ripening and Postharvest Decay in Golden Delicious' Apples. *Journal of the American Society for Horticultural Science*, 128(1):120-127.
- [28] Johnson, D.S. 2000. Mineral composition, harvest maturity and storage quality of 'Red Pippin', 'Gala' and 'Jonagold' apples. *The Journal of Horticultural Science and Biotechnology*, 75(6), 697-704.
- [29] Konopacka, D and Plocharski, W.J., 2004. Effect of storage conditions on the relationship between apple firmness and texture acceptability. *Postharvest Biology and Technology*, 32, 205-211.
- [30] Kvirkliene, N., Kvirklys, D. and Viskelis, P., 2006. Changes in fruit quality during ripening and storage in the apple cultivar 'Auksis'. *Journal of fruit and ornamental plant research*, 14, p.195.
- [31] Blankenship, S.M. and Dole, J.M. 2003. 1-Methylcyclopropene: a review. *Postharvest Biology and Technology*, 28, 1-25.
- [32] Klein, B.P. 1987. Nutritional consequences of minimal processing of fruits and vegetables. *Journal of Food Quality*, 10, 179-193.
- [33] Shaham, Z., Lers, A. and Lurie, S., 2003. Effect of heat or 1-methylcyclopropene on antioxidative enzyme activities and antioxidants in apples in relation to superficial scald development. *Journal of the American Society for Horticultural Science*, 128(5):761-766.
- temperatures. *Postharvest Biology and Technology*, 27, 285-292
- [14] Pechous, S.W., Watkins, C.B. and Whitaker, B.D., 2005. Expression of α -farnesene synthase gene AFS1 in relation to levels of α -farnesene and conjugated trienols in peel tissue of scald-susceptible 'Law Rome' and scald-resistant 'Idared' apple fruit. *Postharvest Biology and Technology*, 35(2):125-132.
- [15] Watkins, C.B., 2006. The use of 1-methylcyclopropene (1-MCP) on fruits and vegetables. *Biotechnology advances*, 24(4):389-409.
- [16] Finny E.E. and Massie D.R. 1975. Instrumentation for testing the response of fruits to mechanical impact. *Trans ASAE*; 18(6): 1184-1187.
- [17] Institute of Standards and Industrial Research of Iran. 1992. Fresh fruits and vegetables – sampling. ISIRI NO. 622.1st Revision. 2nd Edition. (In Farsi).
- [18] Hoseini, Z. 1990. Common Methods in Food Analysis. Shiraz University Pub. (In Farsi).
- [19] Institute of Standards and Industrial Research of Iran. 2004. Fruit and vegetable products – Determination of soluble solids content –Refractometric method. ISIRI NO. 7994. 1st Edition. (In Farsi).
- [20] Weis SA, Bramlage WJ. 1-MCP: How useful can it be on New England apples? *Fruit Notes* 2002; 67: 5-9.
- [21] Tatsuki, M., Endo, A. and Ohkawa, H., 2007. Influence of time from harvest to 1-MCP treatment on apple fruit quality and expression of genes for ethylene biosynthesis enzymes and ethylene receptors. *Postharvest Biology and Technology*, 43(1):28-35.
- [22] Rupasinghe, H.P.C. et al. 2000. Inhibitory effect of 1-MCP on ripening and superficial scald development in 'McIntosh' and 'Delicious' apples. *Journal of Hort Science Biotechnology*, 75(3), 271-276.
- [23] Lanka, B.S., Jayathunge, K.G.L.R., Prasad, H.U.K.C., Fernando, M.D. and Palipane, K.B., 2011. Prolonging the postharvest life of papaya using modified atmosphere packaging. *Journal of Agricultural Technology*, 7(2):507-518.
- [24] Fawbush, F., Nock, J.F. and Watkins, C.B., 2009. Antioxidant contents and activity of 1-methylcyclopropene (1-MCP)-treated

Investigation on the Effects of 1-Methylcyclopropene on the Post-Harvest Quality Attributes of Apple

Shavakhi, F. ^{1*}, Behmadi, H. ²

1. Assistant Professor of Agricultural Engineering Research Institute, Agricultural Research, Education and Extension Organization (AREEO), Karaj, Iran.

2. Member of Scientific Board, Agricultural Engineering Research Institute, Agricultural Research, Education and Extension Organization (AREEO), Karaj, Iran.

(Received: 94/6/17 Accepted: 94/9/12)

This study aimed to investigate the effect of 1-methylcyclopropene (1-MCP) to reduce of postharvest losses of apples. The split plot in time design based on complete randomized design with three replications and using (1-MCP) on two levels (0 and 1ppm) and two varieties of apples (Red Delicious and Golden Delicious) were investigated. Treated and untreated samples were placed in cold storage at ± 0.5 °C and 90% R.H. for 5 months separately. The samples were taken before cold storage period and once a month. Qualitative evaluation including (skin color indices ($L^* a^* b^*$), firmness, pH, acidity, total soluble solids) was analyzed. Concentration of vitamin C and ethylene production rate were determined at the beginning and end of storage. The results at the end of the fifth month of storage showed that 1-MCP treatment resulted insignificant differences in the brightness of the Golden Delicious variety and b^* in both varieties. Application of 1-MCP treatment prevents the development of red color (a^*) and maintain firmness in both varieties. The lowest amounts of pH, soluble solids, ethylene and the highest amounts of acidity and vitamin C were found in the apples treated with 1-MCP, respectively. The treatment of 1-MCP, causing delay in the ripening and resulted maintaining of a better quality in both varieties of apple.

Keywords: Post-Harvest, Apple, 1-Methylcyclopropene

*Corresponding Author E-Mail Address: frshavakhi@yahoo.com